

2016-03-08

Miljö- och energidepartementet

M2016/00695/Ee

per e-post

m.registrator@regeringskansliet.sejan-olof.lundgren@regeringskansliet.seFortum Markets AB
115 77 STOCKHOLM**Remiss av Promemoria om anvisade elavtal från Miljö- och energidepartementet,
2016-03-11**

Fortum har tagit del av promemorian om anvisade avtal och vill ta möjligheten att inkomma med synpunkter.

Fortum anser att en kraftsamling som snabbt inför en ny marknadsmodell är den bästa lösningen för att förändra dagens system med anvisning samt förbättra kundens ställning på elmarknaden.

Vi avstyrker helt införande av prisreglering, även i form av en skälighetsbedömning via elnätsbolagen.

Generella kommentarer kring anvisningssystemet och utvecklingen av slutkundsmarknaden

I dagsläget blir kunder primärt anvisade i samband med flytt, då kunden inte kontaktat en elhandlare utan enbart anmält sin flytt till sitt nätbolag. Kunder kan också bli anvisade då de av annan anledning saknar elhandlare pga. av exempelvis dålig betalningshistorik alternativt om kundens elhandlare gått i konkurs eller saknar balansansvarig.

Regeringen gav under 2015 uppdrag åt Svenska kraftnät och Energimarknadsinspektionen att etablera och driva en central hubb för informationshantering respektive att utreda vilka författningsändringar som krävs för att implementera en elhandlarcentrisk marknadsmodell i Sverige. I en elhandlarcentrisk marknadsmodell upphör majoriteten av anvisningssituationer, då kunden i samband med flytt kommer att vända sig till sin elhandlare och inte sitt nätbolag.

Precis som Energimarknadsinspektionen uttryckt i sitt remissyttrande anser Fortum att detta är den viktigaste åtgärden för att komma till rätta med anvisningssystemet. Ju snabbare en elhandlarcentrisk flyttprocess implementeras, desto snabbare kommer antalet anvisade kunder att minska. Ett snabbt införande av ny marknadsmodell innebär dessutom andra fördelar för kunderna genom en ökad konkurrens i flyttsituationen, vilket kommer leda till mer attraktiva erbjudanden, nya produkter och enklare processer för kunderna.

I den nya marknadsmodellen finns dock flera anvisningssituationer kvar och anvisningssystemet behöver anpassas efter denna förändring. Framförallt behöver anvisningsprocessen säkerställa att det finns ett fullgott skydd för kunder med bristfällig betalningshistorik, eftersom detta troligtvis kommer att utgöra den vanligaste situationen i framtiden.

Det är i ljuset av denna utveckling, en ny marknadsmodell och förändring avseende anvisningssituationen, som en översyn av anvisningssystemet bör göras. Hur skapar vi ett

anvisningssystem där kunden får ett fullgott skydd, samtligt som det också finns elhandlare som är villiga att ta emot anvisade kunder? Diskussioner kring detta pågår redan inom ramen för Energimarknadsinspektionens ovan nämnda uppdrag. Vi noterar att detta resonemang helt saknas i regeringens PM.

Vi önskar lyfta blicken och fokusera på de långsiktiga lösningarna och inte skapa kortsiktiga lösningar som snabbt kommer behöva rivs upp.

Specifika kommentarer avseende förslaget om prisreglering

Regeringen efterfrågar input gällande punkten 3.2 Prisreglering. Vi anser, samstämmigt med Energimarknadsinspektionen, att även förslaget som presenteras under 3.1 Anvisningsprocessen, utgör en prisreglering. Vi kommenterar därför båda dessa förslag.

Förslaget i 3.1 innebär att den anvisade elleverantören gentemot nätbolaget ska åta sig att leverera el på *skäliga villkor*. Fortum anser att det är otydligt vad *skäliga villkor* innebär och konstaterar att det finns ett stort tolkningsutrymme. Det är utan tvivel så att Sveriges ca 170 nätbolag kommer göra olika tolkningar av detta, vilket kommer leda till en snedvridning av konkurrensen på marknaden.

Att genom tillsyn och domstolspraxis fastslå vad som avses med ett begrepp som *skäligt* har visat sig mycket svårt och har lett till domstolsprocesser för majoriteten av Sveriges nätbolag, vilket Energimarknadsinspektionen också poängterar i sitt svar. Domstolsprocesser kan vara mycket långdragna och skulle med lätthet kunna sträcka sig fram till dess att den nya elhandlarcentriska marknadsmodellen implementeras och majoriteten av anvisningssituationerna upphört. Samhällsnyttan av den föreslagna regleringen kan i ett sådant scenario starkt ifrågasättas.

Förslaget i 3.2 innebär att regeringen skulle kunna reglera priset på anvisade elavtal under den första tiden då en kund är anvisad.

Att införa en reglerad prisreglering går tvärt emot utvecklingen på den Europeiska elmarknaden. I kommissionens sommarpaket ingick dokumentet "Delivering a New Deal for Energy Consumers", i vilket man betonar vikten av att komma bort från reglerade priser och att öka kundernas involvering och aktivitet på marknaden. ACER konstaterade under hösten att prisreglering fortfarande förekommer i 14 av EU:s medlemsstater, men att i åtminstone åtta av dessa finns en plan för att avveckla prisregleringen¹. Att införa en prisreglering i detta läge vore att gå i helt motsatt riktning. Energimarknadsinspektionen bedömer dessutom att det inte är osannolikt att prisreglering kommer att förbjudas helt av EU.

Fortum ser det dessutom som mycket sannolikt att antalet aktiva kunder skulle minska avsevärt om en prisreglering införs. Danmark som haft en prisreglering där motsvarigheten till vårt anvisade avtal prissätts baserat på prisnivån för icke anvisade elavtal. Detta har resulterat i att mer än 85%² av hushållskunderna har ett anvisat elavtal. I Danmark införde man nu, den

¹ ACER, Agency for the Cooperation of Energy Regulators, ACER Market Monitoring Report, 2015, s.88 http://www.acer.europa.eu/Official_documents/Acts_of_the_Agency/Publication/ACER_Market_Monitoring_Report_2015.pdf

² NordReg, Nordic harmonisation of universal service supply obligations, 2013, s.13 http://www.energimarknadsinspektionen.se/Documents/Publikationer/nordisk_slutkundsmarknad/NordREG_Universal_Service_report.pdf

1 april, en elhandlarcentrisk marknadsmodell vilket kommer att innebära en radikal förändring då alla kunder kommer att välja elhandlare.

Risken för fler inaktiva kunder utgör även ett problem för den önskade efterfrågefleksibilitet vi vill uppnå på elmarknaden och interagera mer med kunderna genom ny teknik och service. Anser allt fler kunder att det inte är lönsamt att vara aktiv på marknaden kommer marknadsutvecklingen stagnera och möjligheten att skapa efterfrågefleksibilitet att minska, trots att det är detta som efterfrågas av både marknaden och politiker.

Fredrik Landahl

VD Fortum Markets

